

Súd: Okresný súd Vranov n/T
Spisová značka: 11C/315/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8812211940
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 01. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Zolotová
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2013:8812211940.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudkyňou JUDr. Andreou Zolotovou v právnej veci žalobcu: Orange Slovensko, a.s., Prievozská 6/A, Bratislava, IČO: 35 697 270, proti žalovanému: H. F., W.. XX.XX.XXXX, M. F. L. R. XXXX/XX, XXX XX U. W. M. o zaplatenie 180,42 eur s prísl., takto

rozhodol:

Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu 91,42 eur spolu s úrokom z omeškania 9,00% ročne z dlžnej sumy 91,42 eur od 18.03.2011 do zaplatenia a to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalobu v prevyšujúcej časti z a m i e t a.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa podaným návrhom domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 180,42 eur s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne z dlžnej sumy od 18.03.2011 do zaplatenia. Podanie návrhu odôvodnil tým, že žalobca so žalovanou dňa 20.08.2010 uzatvoril zmluvu č. A5158343, pričom neoddeliteľnou súčasťou tejto zmluvy boli Všeobecné podmienky. V zmysle predmetnej zmluvy žalobca vypožičal žalovanej SIM kartu, ktoré umožňovali žalovanému využívať telekomunikačné služby poskytované žalobcom. SIM karte bolo priradené účastnícke telefónne čísla XXXXXXXXXX. Žalovaná riadne a včas nezaplatila cenu poskytnutých služieb vo výške 91,42 eur vyfakturovaných v období 2010/11 - 2011/01. Žalobca si taktiež uplatňuje voči žalovanej náhradu škody, ktorá mu vznikla za odpredaný mobilný telefón Samsung E2550 vo výške 89,00 eur. Pokusom o pokonávku zo dňa 03.03.2011 oznámil žalobca žalovanej dlžnú sumu neuhradených faktúr za jednotlivé mesiace a výšku zmluvnej pokuty. Zároveň ju vyzval na ich úhradu v dodatočnej lehote a v zmysle Článku 4. Všeobecných podmienok ukončil platnosť zmluvy. Žalovaná na pokus o pokonávku nereagovala. V zmysle Všeobecných podmienok si žalobca uplatňuje aj úrok z omeškania a to odo dňa nasledujúceho po uplynutí lehoty na dodatočné plnenie uvedenej v pokuse o pokonávku, t.j. odo dňa 18.03.2011. Žalobcova pohľadávka voči žalovanej ku dňu podania žaloby pozostávala z neuhradených služieb vo výške 91,42 eur a z nároku na zaplatenie škody vo výške 89,00 eur, t.j. pohľadávka bola celkom v sume 180,42 eur.

Žalovaná sa pojednávania nezúčastnila, svoju neprítomnosť neospravedlnila, napriek riadne doručenému predvolaniu sa vo veci sa nevyjadrila.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom spisu a listinnými dôkazmi a to žalobným návrhom, prehľadom dlhu žalovaného, Zmluvou o pripojení č. A5158343-0001, dodatkom k uvedenej zmluve spolu s Prílohou č. 1 k dodatku, Všeobecnými obchodnými podmienkami, opisom jednotlivých

faktúr, pokusom o pokonávku zo dňa 03.03.2011, kópiou doručeny, vyjadrením žalobcu a na základe takto vykonaného dokazovania zistil nasledujúci skutkový stav veci:

Podľa Zmluvy o pripojení č. A5158343-0001 zo dňa 18.08.2010 žalobca poskytol žalovanej ako užívateľovi - fyzickej osobe - nepodnikateľovi, 1 ks SIM karty, ktorá umožňovala žalovanému využívať telekomunikačné služby poskytované žalobcom. SIM karte bolo priradené účastnícke telefónne číslo XXXXXXXXXX - typ telefónu Samsung E2550. Predmetom zmluvy bol účastnícky program Volania do všetkých sietí 50 + Víkend a služby: CLIP, Blokovanie hovorov na ATX do a nad 1,-eur, Orange world Tv, Roaming. Neoddeliteľnou súčasťou tejto zmluvy boli prílohy a to Všeobecné podmienky, Cenník a Informácie o poskytovaných službách.

Z Dodatku k zmluve č. A5158343 zo dňa 18.08.2010 (ďalej len „Dodatok“) uzavretého medzi účastníkmi konania vyplýva, že v súvislosti s kúpou koncového telekomunikačného zariadenia (ďalej len „MT“) typu Samsung E2550 sa zmluvní účastníci dohodli na kúpnej cene za prístroj vo výške 0,98 euro. Žalovaná sa zaviazala splniť povinnosti vyplývajúce jej z Článku 2. tohto dodatku, teda riadne a včas zaplatiť kúpnu cenu za ňou zakúpený akciový mobilný telefón a pravidelne mesačne platiť poplatok najmenej vo výške 15,76 eur s DPH a to na základe vystavenej faktúry žalobcom. V Článku 2. bod 2.5. žalovaná sa zaviazala za porušenie zmluvných povinností podľa bodu 2.3. a 2.5. tohto článku zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 89,02 eur. V Zmysle bodu 2.3. tohto článku sa žalovaná zaviazala zotrvať v zmluvnom vzťahu so žalobcom po dobu 24 mesiacov odo dňa uzatvorenia tohto dodatku.

Podľa Článku 3. bod 3.7. Dodatku, účastník vyhlasuje, že si je vedomý, že MT je mu predávaný za cenu uvedenú v čl. 1 bod. 1.3. dodatku, ktorej výška sa rovná rozdielu medzi spotrebiteľskou cenou MT a v zmysle tohto dodatku poskytnutou zľavou zo spotrebiteľskej ceny, len z toho dôvodu, že účastník sa zaviazal užívať služby mu poskytované po dobu viazanosti, pričom nedodržanie tohto záväzku by spôsobilo, že podniku vznikla škoda (minimálne v rozsahu zľavy zo spotrebiteľskej ceny MT).

Z pokusu o pokonávku žalobcu adresovaného žalovanej zo dňa 03.03.2011 vyplýva, že žalobca vyzval žalovanú na úhradu splatných faktúr za poskytované služby za obdobie 11/2010 až 01/2011 v celkovej výške 91,42 eur. Zároveň žalovanú upozornil, že je povinná z dôvodu porušenia zmluvných ustanovení vyplývajúcich zo zmluvy o pripojení zaplatiť zmluvnú pokutu a to v celkovej výške 89,00 eur. Náhradný termín plnenia za poskytnuté komunikačné služby stanovil na 17.03.2011, s tým, že ak pohľadávka nebude pripísaná na účet spoločnosti Orange Slovensko, a.s. najneskôr v posledný deň lehoty uvedenej v tomto liste, bude vymáhať pohľadávku súdnou cestou.

Žalobca žalovanej za neuhradené služby vyfakturoval jednotlivými faktúrami cenu poskytnutých služieb vo výške 91,42 eur. Žalovaná následne neuhradila ani časť pohľadávky za poskytnuté služby.

Z Článku 4 bod 4.4 písm. a) Všeobecných podmienok poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb prostredníctvom verejne telefónnej siete spoločnosti Orange Slovensko, a.s. vyplýva, že navrhovateľ je oprávnený odstúpiť od Zmluvy ak účastník nezaplatil splatnú cenu za poskytnutú službu ani do 45 dní po dni jej splatnosti. Podľa bodu 4.5 uvedeného článku, odstúpením sa Zmluva zrušuje dňom nasledujúcim po dni, v ktorom odstupujúca zmluvná strana doručí druhej zmluvnej strane písomné oznámenie o odstúpení od zmluvy.

Podľa Článok 11. bod 11.14 Všeobecných podmienok zmluvné strany sa dohodli, že žalobca má nárok na úrok z omeškania vo výške 0,05 % z dlžnej sumy za každý deň omeškania, ak je účastník právnická alebo fyzická osoba oprávnená na podnikanie, inak v zákonom stanovenej výške. Podľa Článku 11. bod 11.15 v prípade súdneho vymáhania dlžnej ceny poskytovanej alebo požadovanej služby účastníkovi alebo aj akéhokoľvek iného peňažného záväzku, má žalobca nárok na zaplatenie trov súdneho, prípadne exekučného konania a trov právneho zastúpenia.

Podľa Článku 17. bod 17.5 Všeobecných podmienok poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb prostredníctvom verejne telefónnej siete spoločnosti Orange Slovensko, a.s., Zmluva a Všeobecné podmienky, ako aj právne vzťahy medzi účastníkom a spoločnosťou, ktoré nie sú výslovne v Zmluve a Všeobecných podmienkach upravené, sa riadia ustanoveniami Zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách a ak tie nie sú upravené v zákone, tak sa riadia ustanoveniami ostatných platných právnych predpisov.

Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“) platného a účinného v rozhodnom období, spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

Podľa § 52 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka).

Podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 489 Občianskeho zákonníka, záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone

Podľa § 491 ods. 1 Občianskeho zákonníka, záväzky vznikajú najmä zo zmlúv týmto zákonom výslovne upravených; môžu však vznikáť aj z iných zmlúv v zákone neupravených (§ 51) a zo zmiešaných zmlúv obsahujúcich prvky rôznych zmlúv.

Podľa § 544 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

Podľa § 42 ods. 4 písm. b) zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách (ďalej len „Zákon“), účastník je povinný platiť cenu za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o pripojení a podľa tarify, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženia dokladu o vyúčtovaní.

Podľa § 43 ods. 1, 2 Zákona, zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa. Podstatnými časťami zmluvy o pripojení sú dohodnutý druh verejnej služby, miesto jej poskytovania a cena za službu. Ak nie je v zmluve o pripojení určený čas poskytovania, platí, že sa služba bude poskytovať na neurčitý čas. Cenu za službu možno dojednať aj odkazom na tarifu.

Podľa § 43 ods. 5 Zákona, podnik môže odstúpiť od zmluvy o pripojení, ak účastník opakovane neoprávnenne zasahuje do zariadenia verejnej siete alebo takýto zásah umožní tretej osobe, hoci aj z nedbanlivosti, ak nezaplatil cenu za poskytnutú službu ani do 45 dní po dni splatnosti, ak pripojí na verejnú sieť zariadenie, ktoré nespĺňa požiadavky osobitných predpisov, alebo používa také zariadenie v rozpore so schválenými podmienkami a ani na výzvu podniku zariadenie neodpojí, ak opakovane používa verejnú službu spôsobom, ktorý znemožňuje podniku kontrolu jej používania, ak opakovane porušuje podmienky zmluvy o pripojení.

Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak dlžník ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods.1 a 2 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Ak sa počas trvania omeškania zmení základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky a ak je to pre veriteľa výhodnejšie, výška úrokov z omeškania je o 7 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu príslušného kalendárneho polroka, v ktorom trvá omeškanie; táto základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky sa použije počas celého tohto polroka je dvojnásobok úrokovvej sadzby určenej Národnou bankou Slovenska platnej k prvému dňu omeškania s plnením peňažného záväzku.

Na základe vykonaného dokazovania a vychádzajúc z citovaných ustanovení súd mal za preukázané, že medzi účastníkmi konania bola uzavretá spotrebiteľská zmluva. Spotrebiteľ - žalovaná v čase uzatvárania zmluvy o pripojení a následne dodatku k tejto zmluve, ktorým došlo k podstatnej zmene dojednaných zmluvných podmienok, nemala možnosť individuálne ovplyvniť obsah vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy s dodávateľom - žalobcom. Zo strany žalovanej došlo k porušeniu zmluvných podmienok a to neuhradením cien poskytnutých služieb a poplatkov za obdobie od 11/2010 do 01/2011, ktoré mu boli zo strany žalobcu vyfakturované jednotlivými vyššie uvedenými faktúrami. Celkovo výška pohľadávky žalobcu z titulu neuhradenia faktúr je vo výške 91,42 eur. Žalovaná bola zo strany žalobcu vyzvaná na dobrovoľné plnenie, ale aj napriek tomu žalobcovi vyššie uvedené faktúry neuhradila. Súd považoval nárok žalobcu v tejto časti za dôvodný a preto návrhu žalobcu vyhovel tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Žalovaná tým, že nezaplatila cenu za poskytnuté služby ani v dodatočnej lehote určenej žalobcom v pokuse o pokonávku, teda do 17.03.2011, dostala sa dňom nasledujúcim po uplynutí lehoty, teda

dňom 18.03.2011, do omeškania. Týmto dňom vznikol žalobcovi nárok na úroky z omeškania z dlžnej sumy. Podľa zistenia súdu výška základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením, t.j. ku dňu 18.03.2011, bola 1 % ročne. Výška úrokov z omeškania ku dňu 18.03.2011 bola teda 9 % ročne. Súd preto priznal žalobcovi nárok na úroky z omeškania v súlade s platnou právnou úpravou a to podľa § 517 ods. 2 Občianskeho Zákonníka v spojení s nariadením vlády č. 87/1995 Z.z. vo výške 9 % ročne od 18.03.2011 do zaplatenia zo sumy 91,42 eur.

V zmysle Dodatku k zmluve o pripojení a Všeobecných podmienok žalobcu bola medzi účastníkmi konania pre prípad porušenia zmluvných dojednaní dohodnutá zmluvná pokuta (zmluvná podmienka) a súd mal za to, že takto dohodnutá zmluvná pokuta je v rozpore s ust. § 3 ods. 1 a § 53 a nasl. Občianskeho zákonníka.

V danej právnej veci bola medzi žalobcom a žalovanou uzatvorená spotrebiteľská zmluva. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmlúvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná. Ustanovenie § 53 ods. 1, veta druhá predstavuje cestu na širšiu súdnu ochranu spotrebiteľa aj vo vzťahu k esenciálnym zložkám zmluvy.

Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmlúvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

Súd nijako nespochybňuje význam zmluvnej pokuty. Pokiaľ ide však o spotrebiteľský vzťah, musí ísť o takú zmluvnú pokutu, ktorá obstoí v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných podmienok so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu, so zreteľom na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy a v neposlednom rade i so zreteľom na sankcionovanie nesplnenia povinností na strane oboch účastníkov zmluvy.

Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmlúvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmlúvách, ďalej len „smernica“). Smernica zároveň v prílohe vypočítava pre členské štáty ako vzor niektoré zmluvné podmienky, ktoré odporúča transponovať do vnútroštátnych predpisov. Miesto v Smernici má aj „neprimeraná kompenzácia za porušenie záväzku spotrebiteľa“ a s účinnosťou od 1. januára 2008

bola neprimeraná sankcia explicitne zapracovaná medzi neprijateľné podmienky aj do Občianskeho zákonníka.

Dôležitým rozhodnutím je rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Océano Grupo Editorial SA a Rocío Murciano Quintero (C-240/98) a medzi Salvat Editores SA a José M. Sánchez Alcón Prades a spol., spojené prípady C-240/98 a C-244/98, z ktorého je zrejmá aj obligatornosť zásahu súdu proti nekalej podmienke: „Cieľ Článku 6 Smernice, ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nečestné podmienky nie sú pre spotrebiteľa zaväzujúce, by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nečestnej povahe takých podmienok. V sporoch, kde zahrnuté sumy sú často obmedzené, môžu byť právnické poplatky vyššie než vložená čiastka, čo môže spotrebiteľa odradiť, aby napadol použitie nečestnej podmienky. V počte členských štátov procedurálne predpisy umožňujú jednotlivcom brániť sa v takých konaniach a je reálne riziko, že spotrebiteľ kvôli neznalosti práva nespochybní podmienku prednesenú proti nemu. Z toho vyplýva, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť podmienky tohto druhu na svoj vlastný návrh“.

Súd pri svojom rozhodovaní ohľadom uplatneného nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty prihliadal aj k ostatným zmluvným podmienkam, k povahe služby, k okolnostiam uzatvorenia jednotlivých zmlúv. Za relevantnú treba považovať aj tú skutočnosť, že zmluvná pokuta má zohľadňovať zľavnenú cenu mobilného telefónu a v prípade predčasného ukončenia garantovať návratnosť prostriedkov investovaných do zľavy pri odpredaji telefónu. Zmluvná pokuta má však aj iný a to nežiaduci rozmer. Zmluvná pokuta neprimerane ukracuje spotrebiteľa.

V danej právnej veci si žalobca uplatnil nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty na ktorú mu v zmysle zmluvných podmienok vznikol nárok, nakoľko žalovaná riadne a včas nezaplatila cenu poskytnutých služieb. Teda žalobcovi v tejto situácii, keď žalovaná sa zaviazala platiť pravidelne mesačne paušálny poplatok minimálne vo výške 15,76 eur, vznikol nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 89,00 eur, čo vo vzťahu k mesačnému poplatku 15,76 eur predstavuje jeho 5-násobok. Súd podotýka, že zmluva o pripojení bola podpísaná dňa 18.08.2010 a dodatok č. 1 dňa 20.08.2010. Žalovaná žalobcovi nezaplatila cenu za poskytnuté služby za obdobie od 11/2010 do 01/2011. Teda dovtedy si žalovaná riadne plnila svoje zmluvné povinnosti, t.j. počas tejto doby za poskytnuté služby žalobcovi cenu týchto služieb uhradila. Zmluvná pokuta dojednaná v dodatku k zmluve o pripojení ju však zaväzovala k jej zaplateniu v prípade porušenia zmluvy počas celej doby viazanosti a to aj v prípade, ak si účastník zmluvy plnil svoju povinnosť odoberať služby poskytované žalobcom, riadne platil ich úhradu, až do doby krátko pred uplynutím doby viazanosti, pričom aj v prípade nezaplatenia poslednej úhrady mal povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu stále v plnej výške. V tomto smere žalobca nerozlišoval medzi prípadmi, kedy zo spotrebiteľom ukončí zmluvu jeden mesiac pred uplynutím doby viazanosti, alebo keď sa tak stane na začiatku doby viazanosti. V oboch týchto prípadoch je spotrebiteľ viazaný rovnakou výškou zmluvnej pokuty, čo je potrebné považovať za neprijateľné.

Súd je toho názoru, že v spotrebiteľskej veci by už pri samotnom uzatváraní zmluvy nemal byť prísnejšie alebo výlučne sankcionovaný zmluvnou pokutou len jeden účastník zmluvy a to spotrebiteľ. Už toto na prvý pohľad vyznieva výrazne v neprospech jedného z účastníkov zmluvy. Uvedené súd konštatuje preto, že žalobca ako dodávateľ nie je nijako sankcionovaný v súvislosti s prípadným nesplnením povinnosti na jeho strane. Významné je pritom posúdenie zmluvnej pokuty s ohľadom na povahu, obsah zmluvy v čase uzavretia dohody o zmluvnej pokute a posúdenie prijateľnosti alebo neprijateľnosti tohto zmluvného dojednania by nemali ovplyvňovať ďalšie skutočnosti, ktoré nastanú po uzavretí zmluvy, teda ani následné správanie účastníkov zmluvy a v rámci neho i porušenie zmluvných dojednaní by nemali mať vplyv na prvotné posúdenie toho, či dojednaná zmluvná pokuta nie je neprimeranou sankciou za nesplnenie povinnosti.

Žalobca ďalej uviedol, že sa voči žalovanej nedomáha zaplatenia celej zmluvnej pokuty, ale zmluvnej pokuty iba vo výške 89,00 eur, pričom táto suma predstavuje rozdiel predajnej ceny telefónu v čase uzatvorenia zmluvy o pripojení a akciovej ceny, za ktorú žalobca telefón žalovanej odpredal. Zaplatenia tejto sumy sa už nedomáha titulom zmluvnej pokuty, ale titulom náhrady škody, lebo porušením zmluvných povinností zo strany žalovanej vznikla žalobcovi škoda vo výške 89,00 eur, ktorá zodpovedá

výške poskytnutej zľavy z kúpnej ceny mobilného telefónu, ktorý žalobca odpredal žalovanej na základe uzatvoreného dodatku k zmluve o pripojení.

Súd vzhľadom na vyššie uvedené je toho názoru, že tvrdenie žalobcu, že v prípade nepriznania nároku na zaplatenie celej zmluvnej pokuty má nárok na náhradu škody vo výške dotácie poskytnutej žalobcom na nákup mobilného zariadenia, samo osebe takéto právo nezakladá, keďže zákon v prípade vzniku zodpovednosti za škodu presne vymedzuje podmienky takéhoto zodpovednostného vzťahu a nestačí len konštatovanie o vzniku škody vo výške sumy dotácie. Medzi žalobcom a žalovaným došlo k uzatvoreniu písomnej dohody o výške kúpnej ceny mobilného telefónu, teda žalobcom bola stanovená odkupná cena telefónu, ktorú žalovaná uhradila. Teda v tomto smere sa žalobca nemôže voči žalovanej domáhať náhrady škody vo výške predstavujúcej rozdiel medzi cenou telefónu a zľavnenou cenou telefónu, za ktorú mobilný telefón žalovanej odpredal, nakoľko medzi nimi bola uzatvorená osobitná dohoda o výške kúpnej ceny mobilného zariadenia a takto dohodnutú kúpnu cenu žalovaná žalobcovi aj uhradila.

K tvrdeniu žalobcu je ešte potrebné uviesť, že pre kúpnu cenu mobilného telefónu sa dobrovoľne rozhodol samotný žalobca, ktorý diktoval podmienky v danom právnom vzťahu ako silnejšia strana. Pre predaj mobilného zariadenia za akciovú kúpnu cenu sa žalobca rozhodol v rámci svojej obchodnej politiky, pričom všetky zvýhodnenia a benefity boli žalobcom poskytované dobrovoľne a je nepochybné, že práve toto bolo účelom tejto jeho marketingovej a obchodnej stratégie. Súd preto inú ako predajnú cenu mobilného telefónu vo výške 1,- euro nepovažuje za relevantnú. Súd po preskúmaní veci, vzhľadom na vykonané dokazovanie dospel k záveru, že v danom prípade neboli naplnené predpoklady pre vznik zodpovednosti za škodu tak ako to uviedol žalobca.

O tom, že zmluvná pokuta ktorá plní funkciu paušalizovanej náhrady škody je aj sankciou, by nemali byť žiadne pochybnosti. Žalobca ponúka svoje služby spotrebiteľom prostredníctvom štandardných zmlúv, ktoré má vopred pripravené a v ktorých spotrebiteľia zmluvné podmienky nemôžu ovplyvniť. To isté platí aj pre zmluvnú pokutu, ktorú žalobca žiada od spotrebiteľa zaplatiť vždy v nezmenenej výške bez ohľadu na to, aký čas zostáva do konca doby viazanosti a k akému porušeniu zmluvy došlo.

V súlade s platným právom je možné dojednať zmluvnú pokutu, ktorá obstojí v rámci súdnej kontroly neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách a to so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti dotknutého právneho úkonu. Podstatnou náležitosťou dohody o zmluvnej pokute je určenie jej výšky alebo spôsobu určenia. Výška zmluvnej pokuty nie je síce zákonom limitovaná, nemôže však byť v rozpore so zásadou zakotvenou v ustanovení § 3 Občianskeho zákonníka, teda nemôže byť v rozpore s dobrými mravmi.

Do pozornosti súd tiež dáva žalobcovi, že dotknutá zmluvná podmienka týkajúca sa zmluvnej pokuty, už bola súdom určená za neplatnú z dôvodu jej neprijateľnosti ako celku. Cieľom tohto určenia bolo, aby sa žalobca zdržal používania tejto podmienky vo vzťahu ku všetkým spotrebiteľom, na ktorých majú takto dojednané zmluvné podmienky priamy dosah a môžu ich rovnako poškodiť (rozsudky Krajského súd v Prešove a to vo veciach vedených pod sp. zn. 6Co/91/2011, 6Co/44/2012, 19Co/30/2012).

Súdna kontrola štandardných spotrebiteľských zmlúv je postavená na absolútnej neplatnosti neprijateľných klauzúl a bolo by v rozpore s cieľom Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ak by sa jeden spotrebiteľ pred neprijateľnou podmienkou chránil a druhý nie. Rozhodujúce je, že problémová zmluvná podmienka v spotrebiteľskej zmluve je objektívne spôsobilá poškodiť spotrebiteľa. Súd preto aj s ohľadom na uvedené nevidel riešenie len v čiastočnej neplatnosti zmluvnej pokuty, nakoľko je problematické aj nastaviť výšku zmluvnej pokuty tak, aby plnila význam pre dodávateľa a nepoškodzovala spotrebiteľa. Len čiastočné zneplatnenie zmluvnej pokuty by navyiac nieslo riziko, že takéto opatrenie by žalobcu neodradilo, pretože v prípade súdnej kontroly by bola len sporadicky zmluvná pokuta zmoderovaná, ale predsa len by zostala a neprímerane by regulovala vzťahy neurčitého počtu spotrebiteľov.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a v súlade so zákonnými ustanoveniami súd dospel k záveru, že dojednaná zmluvná pokuta je neprimeraná, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech žalovanej ako spotrebiteľa, teda je neprijateľná a v rozpore s dobrými mravmi a preto návrh žalobcu v časti uplatnenej zmluvnej pokuty vo výške 89,00 eur a úrokov z omeškania zo zmluvnej pokuty vo výške 9 % ročne od 18.03.2011 zamietol.

Podľa § 142 ods. 2 O.s.p., ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov konania právo.

Vzhľadom na skutočnosť, že žalobca mal vo veci úspech len čiastočný, zhruba v rovnakom pomere ako žalovaná, súd o náhrade trov konania rozhodol tak, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov konania právo.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd do Prešova.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods.3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. 1 O.s.p.
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci
- c) súd I. stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti, alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.)
- f) rozhodnutie súdu I. stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom splnená v stanovenej lehote, možno sa jej plnenia domáhať návrhom na výkon exekúcie podľa osobitného právneho predpisu.